

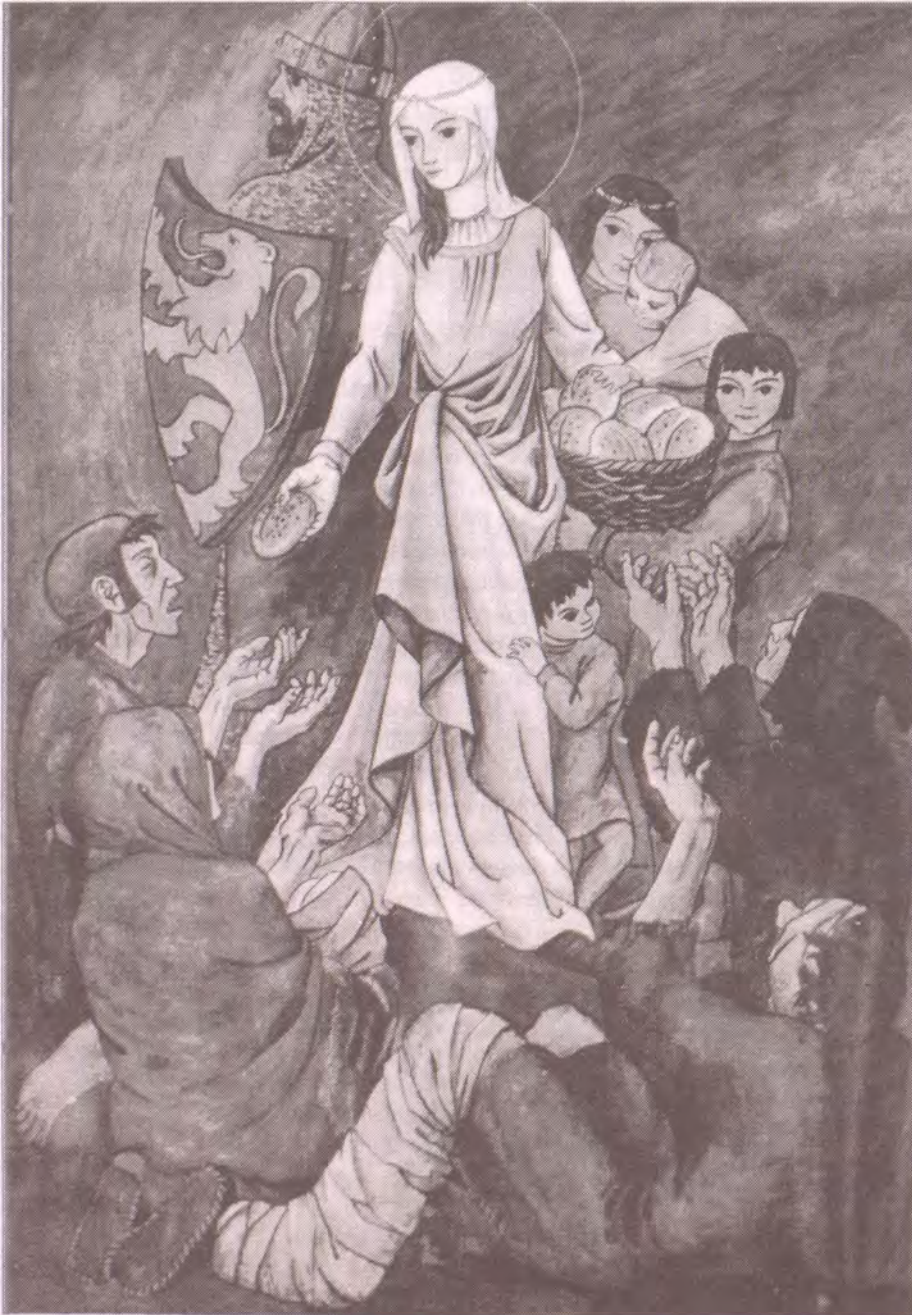
ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník I / Číslo 6

5. 5. 1996

Cena : 6,- Kč

Zdislavo štědrá, oroduj za nás!
Zdislavo obětavá, oroduj za nás!
Zdislavo nám blízká, oroduj za nás!

Z obsahu:

Životopis svaté
Zdislavy

(str. 2)

Proběhlo diecézní
setkání mládeže

(str. 4)

Maria a letnice

(str. 9)

Představují se
děčínské farnosti

(str. 10 - 11)

Křesťan a politika

(str. 12)

Rozhovor
s P. Jindřichem
Gajzlerem OP

(str. 16)

Životopis svaté Zdislavy

Zdislavin původ

Na Českomoravské vysočině u města Žďáru poblíž Velkého Meziříčí je městy Křižanov se zámkem, Zdislavino rodiště. Narodila se někdy po roce 1220. Přesné datum neznáme. Její rodiče byli značně zámožní, vzdělaní a velmi zbožní. Zdislava měla mladší sourozence, tři sestry a bratra: Eufemii, Elišku, Libuši a Petra. Zdislava, Eufemie a Eliška se provdaly za české velmože a získaly si později mnoho chvály svým ctnostným životem, zvláště Zdislava.

Zdislavin otec

Pan Přibyslav byl významnou moravskou osobností. Zastával důležité úřady. V Brně byl purkrabím, tedy prvním úředníkem tehdejší hradské správy. Spravoval brněnský hrad, jeden z nejvýznamnějších v zemi. Patřila mu rozlehlá část Moravy, hlavně v oblasti Českomoravské vysočiny. Kolem roku 1238 byl pan Přibyslav také kastelánem na Veveří, hradě severozápadně od Brna. Jeho stálým sídlem byl však Křižanov, kde si zbudoval hrad. Žďárský kronikář vydává svědectví, že pan Přibyslav „byl zevně rytířem, v nitru však mnichem“. Byl velmi nakloněn klášterům a jejich obyvatelům, které všemožně podporoval.

Zdislavina matka

Paní Sibyla přišla do Čech v průvodu Kunhuty, dcery Filipa Švábského, nevěsty budoucího krále Václava I. Po tehdejšímu zvyku žila pak Kunhuta na dvoře svého ženicha, aby poznala zvyky a mrav země, která se jí měla stát druhým domovem. Paní Sibyla, mladá dvorní dáma budoucí královny, pocházela ze Středomoří, z království obojí Sicílie, tedy z oblastí, která představovala v té době jedno z kulturně nejvyspělejších území západní Evropy. Krásná žena jižního typu byla vzdělaná a proniknuta zbožností. V Čechách se provdala celkem třikrát. Pan Přibyslav si ji vzal za manželku jako vdovu po

zemřelém velmoži Bohušovi.

Jako Přibyslav i paní Sibyla věnovala svou přízeň klášterům. Zvláště si oblíbila klášter žďárský.

Když paní Sibyla ovdověla potřetí, usadila se ve Žďáře. Přidružila se k ní její dcera paní Eufemie, rovněž vdova, a se služebnou Leogardou žily všechny po způsobu poustevnic v malých domcích vedle cisterciáckého kláštera.

Zdislavino mládí

Své dětství a dívčí léta prožila Zdislava ve vzorném rodinném prostředí na hradě Křižanově a patrně i v Brně, kde byl pan Přibyslav purkrabím. Rodiče jí poskytl všestrannou výchovu. Po jejich vzoru měla Zdislava velkou úctu ke stavu kněžskému a řeholnímu. Když jednou slyšela vyprávět o šťastném životě poustevníků, rozhodla se je následovat. Nepozorovaně se vytrácela z křižánského hradu do nedalekých lesů, kde se snažila myslet jen na Boha, postila se a odpírala si pohodlí. Brzy se ovšem vrátila domů, ale láska k samotě a ustranění v Bohu ji provázela po celý život.

Vrozený sklon ke zbožnosti zapouštěl v mladičké Zdislavě kořeny stále hlubší. Můžeme se právem domnívat, že když uzrál čas, bylo toto děvče dáno podle mravu své doby na vychování a vzdělání do některého kláštera. Zde pak byly její pocity Boha obohacovány i rozumovým poznáním a Zdislavina víra se stávala uvědomělou.

Její sňatek

Zdislava dospěla podle kronikáře v krásnou dívku a nejraději by byla vstoupila do sboru řehol-

ních panen v některém klášteře. Bůh však chtěl, aby vstoupila do manželství a stala se matkou.

Zdislava se provdala mladičká, bylo jí asi něco přes patnáct let, za pana Havla z rodu Markvarticů, pána na hradě Lemberku v severních Čechách. Po svatbě na Křižanově se tedy přestěhovala do pohraničních hvozdu severních Čech.

Havel Markvartic

Zdislavin manžel, pán na Lemberku, byl typ rytíře 13. století. Když se mladý králevic Přemysl Otakar vzbouřil proti svému otci, stál pan Havel věrně po boku krále Václava I. a nemálo přispěl k jeho vítězství.

Havel však nebyl jen drsný bojovník. Měl i ducha zaníceného pro věc náboženství. Pan Havel byl přítelem olomouckého biskupa, podporoval i řád bratří kazatelů - dominikánů, který si jeho manželka velmi oblíbila. Není také bez zajímavosti, že

pan Havel měl účast i na díle Anežky Přemyslovny v Praze Na Františku. Můžeme se právem domnívat, že se obě svaté ženy -

Zdislava a Anežka - osobně znaly.

Havel z Lemberka se jistě ke své ženě choval jako pravý křesťanský rytíř. Projevoval jí nejen úctu a lásku, ale měl i plné pochopení pro její úsilí. Bez jeho pomoci by paní Zdislava stěžej realizovala dílo své dobročinnosti.

Rodinný život paní Zdislavy

Zdislava žila na hradě Lemberku jako hradní paní a svěřice. Plnila všechny společenské povinnosti svého stavu a pečlivě se přitom starala o svou rodinu. Narodily se jí čtyři děti, Havel, Markéta, Jaroslav a Zdislav.

Se svým manželem Havlem postavila Zdislava v blízkém městě Jablonném chrám sv. Vavřince s klášterem pro dominikány a stala se sama dominikánskou terciářkou. Rovněž v Turnově postavila paní Zdislava s manželem kostel a klášter pro dominikány.

Matka chudých

Ač byla vznešenou hradní paní, přece s radostí často navštěvovala chudé. Poutníci, nemocní a potřební nalézali u ní vždy nejlaskavější přijetí. Podporovala je, kde jen mohla a sama žila skromně. Byla proto všemi milována a nazývali ji matkou chudých. Zdislava žila liturgií, denně se účast-

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze
Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství
Římskokatolická farnost,
Janov nad Nisou 41, 468 11, tel./fax. 0428/38 00 15
Řídí redakční rada, šéfredaktor Luboš Růta.
Grafická spolupráce: Jan Hrubý
Tiskne: GLOS Semily
Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.
Distribuce: redakce - roční předplatné 100,- Kč včetně poštovného, při hromadných objednávkách sleva
Registrace: MK ČR 7397
ISSN 1211-3042
Ročník I., číslo 6
Datum vydání: 5.5.1996
(uzávěrka příštího čísla 10.5.)
Cena: 6,- Kč

Podávání novinových zásilek bylo povoleno Českou poštou, s.p. OZSeČ v Ústí nad Labem, č.j. P/1 - 3892/95 ze dne 18.12.1995

nila bohoslužby u dominikánů v Jablonném. Když se tamní kostel ještě stavěl, pomáhala i sama Zdislava v noci na stavbě.

Zdislava divotvůrkyně

V kronice Dalimilově čteme: „Pět mrtvých Boží mocí vzkřísila, mnoha slepým zrak vrátila, chromých a malomocných mnoho uzdravila a nad jinými ubohými veliké divy činila“. Její příkladný svatý život a její zázračná moc pomáhající tělesně trpícím jsou názorně zachyceny na 24 obrazech, které jsou zavěšeny kolem její hrobky pod kostelem sv. Vavřince v Jablonném.

Tato paní svatého života pomáhá mimořádně i dnes všem, kdo

se na ni obracejí ve svých duchovních i tělesných záležitostech. Dokladem jsou četná poděkování a dary k jejímu hrobu.

Smrt svaté paní

Paní Zdislava byla útlého zdravotí a vyčerpala se životními povinnostmi. A tak po krásném životě plném dobrých skutků zemřela na hradě Lemberku r. 1252 ve stáří asi 27 až 30 let. Byla pohřbena v kostele sv. Vavřince v Jablonném, kde její tělo dodnes odpočívá.

Kráčeno podle Zdislavina životopisu P. Svatoše Ambrože OP

Z diáře otce biskupa

- 4.5. v 10,00 - Litoměřice, mše sv. pro poutníky z Míšně
v 16,00 - Libochovice, jáhenské svěcení
8.5. v 9,30 - Mariánské Radčice, vikariátní pouť
- Bohosudov, ekumenická bohoslužba
11.5. v 10,00 - Hejnice, pouť smíření
12.5. v 9,30 - Turnov, biřmování
16.5. v 10,00 - Zašová, kněžské svěcení
18.5. - Loukov u Semil, jáhenské svěcení
19.5. - Desná, udílení svátosti biřmování
- Příchovice, pastorační návštěva
20.5. - Hrubý Jeseník, pastorační návštěva
21.5. v 10,00 - Litoměřice, schůze vikářů, sekretářů a kněžské rady

Program oslav jubilejního roku kláštera v Oseku na květen

- 1.5. v 19,00 - zahájení máj. pobožností, poté modlitba kompletáře
5.5. v 10,00 - pontifikální mše sv. se svěcením restaurovaných chórových varhan
v 16,00 - varhanní koncert v klášterním kostele
8.5. v 9,30 - kněžská pouť vikariátů Teplice, Chomutov a Litoměřice v Mariánských Radčicích, koncelebrovaná mše sv. za účasti litoměřického biskupa Josefa Koukla
11.5. - Pouť věřících z Moravy a Slezska k jubileu kláštera Osek.
Program: v 10,30 - společné procesí s hudbou a zpěvem do baziliky v 11,00 - pontifikální mše sv.
12.5. v 16,00 - hlavní pouť v Mariánských Radčicích - procesí v ambitech, pontifikální mše sv. opata Benharda Thebese za účasti zástupců templářského řádu
19.5. v 16,00 - varhanní koncert se sborem a orchestrem, účinkuje: sbor a orchestr CANTORES PRAGENSIS - řídí Josef Hercl, varhany Otto Novák, emeritní varhaník Dómu sv. Víta v Praze
25.5. v 15,00 - jarní setkání Spolku přátel kláštera Osek, slavnostní schůze členů v opatském sále
v 17,00 - vernisáž jubilejní výstavy „800 let kláštera Osek“ v sále velkého refektáře kláštera; úvodní slovo PhDr. Dany Stehlíkové, Praha; doprovází hudba souboru Gaude Fulda (řídí R. Kratzer)
26.5. v 10,00 - Svatodušní neděle - pontifikální mše sv.
„Svátek národů“ - setkání s hosty z celého světa, piknik na klášterní zahradě, hraje hudba Gaude Fulda (dechový orchestr)

Duchovní slovo

Maria - naše matka a přítelkyně

Písemně něco vyjádřit, mi dělalo vždy potíže. Nejráději mám formu dialogu, kdy s tím druhým společně směřujeme k nějakému cíli, společně objevujeme něco nového. Proto tato úvaha je jen jakýmsi impulsem pro váš dialog s Pánem Ježíšem a jeho matkou Marií. Ty dva totiž nemůžeme od sebe oddělit, protože spolu tvoří bytostnou jednotu v díle spásy člověka. Maria se zcela dala k dispozici pro dílo spásy; je služebnicí, která je zcela ztotožněna s Vykupitelem, který říká: „Mým pokrmem je plnit vůli mého nebeského Otce.“ V evangeliu apoštola Jana je zachycena závěť Kristova: „Ženo, hle tvůj syn!“ „Hle, tvá matka.“ Jistě Pán Ježíš vložil do tohoto sdělení to podstatné, co nám chtěl skrze Jana sdělit (na „smrtné posteli“ se nemluví o věcech nedůležitých). A tak podle toho jedneje. Náš vztah k Ježíši Kristu nebude pravým vztahem, jestliže to nebude vztah osobní. Nestačí jenom vědět, v jaké době se Ježíš narodil, jaká byla tehdy politická situace, jak z jeho učení žili první křesťané a další generace. Je třeba osobního vztahu, který je nesen důvěrou a láskou. Tak to přece prožíváme i v běžném životě vzhledem k druhým lidem. Kde toto chybí, lze těžko mluvit o nějakém vztahu. Jaká je naše důvěra a láska k Panně Marii? Jestliže je nám to nějak vzdálené, pak to může pro nás být jasným znamením, že náš vztah k Pánu Ježíši není ještě tak hluboký, jak by měl být. Že on svoji matku hluboce miluje, o tom nemůžeme jistě pochybovat. Jestliže máme Ježíše upřímně rádi, pak by mělo naše srdce milovat také všechny ty, které miluje on. Maria má v srdci Ježíšově jisté důležité místo. „... Ježíš, který tě na nebe vzal, který tě v nebi korunoval.“

Když si vezmeme do ruky Písmo svaté a vyhledáme si místa, kde je řeč o Marii, zjistíme, že těch míst není mnoho, ale že je v nich skrytý hluboký vztah k Ježíšovu poslání. Zároveň tam vždy najdeme i návod, jak bychom se měli my na Ježíšově poslání podílet, jak žít, aby jeho evangelium bylo pro druhé lidi poznatelné a přijatelné.

A zadíváme-li se do dějin křesťanů, vidíme od samého počátku, jak postava Mariina provází církev Kristovu. Teologické úvahy, literární díla, hudební skladby, obrazy, sochy. Kolik je jen ve světě poutních mariánských míst? Různé medailky, obrázky a jiné výrazy lidové zbožnosti. Kolik mariánských zjevení, která církev již uznala a která ještě zkoumá. Kolikrát již byl svět zasvěcen Panně Marii a pak i jednotlivé národy a farnosti? Kolik by bylo osobních svědectví těch, kteří se světili mateřskému vedení Marie na cestě za Kristem, kteří přímo hmatatelně zakusili její ochranu a přímluvu? Vzpomínám na pana kardinála Tomáška, jak končil své promluvy: „Maria, chraň!“ „Přijď, Duchu svatý!“

Svěřujme Panně Marii nejbližší budoucnost, aby se svět otevřel radostnému poselství evangelia, ať můžeme s nadějí vstoupit do třetího tisíciletí.

P. František Jirásek

Na XIII. diecézním setkání mládeže v Litoměřicích se sešlo přes 400 účastníků

Litoměřice... Liběšice... Jablonec nad Nisou... Litvínov... Trmice... Česká Lípa... Litoměřice...

Říká vám něco tato řada? Ne? Vůbec nic? A co když přidáme k poslednímu městu v ní ještě JARO 1996 a XIII? Jestli ani teď netušíte, o čem je řeč, pak jste asi ještě neslyšeli o diecézním setkání mládeže. A je to v naší takřka rodinné diecézi snad nemožné. Co je tedy na tom diecézním setkání tak zvláštního, že mu Zdislava věnuje celou stránku?

Jak to začalo?

Myšlenkou stojící za vznikem těchto setkání je přání papeže Jana Pavla II., aby se mohl alespoň zprostředkovaně setkat s mládeží celého světa. Těmi prostředníky jsou, tak jako i ve všech ostatních záležitostech, místní biskupové. Hlavním smyslem setkání je tedy setkání mládeže se svým biskupem a jeho prostřednictvím i s papežem. Ovšem to by na celodenní program každého půl roku nestačilo, a tak když se k tomu přidá přirozená aktivita a tvořivost mladých lidí všude na světě, je ze setkání náhle diecézní setkání mládeže. Po téhle malé hře se slovíčky se tedy podívejme na to, jak vypadalo to zatím poslední, třinácté.

Každému balónek

Divadlo K. H. Máchy v Litoměřicích se v sobotu 30. března plnilo od rána účastníky ze všech koutů diecéze. To, že byli opravdu ze všech koutů, si mohl každý ověřit hned u vchodu, kde příchozí zapichovali špendlíky do mapy na místo, odkud přijeli. Ti nejzlomyslnější si mohli místo toho špendlík nechat a propíchnout balónek, které každý dostával spolu s provázekem na jeho zavázání a s programem setkání o kousek dál. Naštěstí se nikdo takový neob-

jevil, protože by svým obětem zkazil úvodní scénku programu. V ní se hovořilo a hrálo právě o balóncích a o našem úkolu nafouknout je. A to nejenom ty skutečné, které se u vchodu rozdávaly, ale i ty pomyslné, které nafukujeme svými dobrými skutky a modlitbami a dáváme je svým přátelům.

Slovo spirituála

Krátce potom do posledního místa zaplněné divadlo naslouchalo slůvkem na den od spirituála litoměřického teologického konviktu P. Slouka. Připomněl nám naši odpovědnost za naše jednání a to, že je máme kontrolovat častým zpytováním svědomí. Zpytování svědomí nemá být jen součástí svátosti smíření jednou za několik týdnů nebo měsíců, ale i každodenního hodnocení života každého z nás před Boží tváří.

A konvikťáci...

Po svém spirituálově nastoupili na jeviště divadla studenti z teologického konviktu a jako už tradičně všem přítomným předvedli, že nejsou žádní suchaři. Jejich příspěvkem do pro-

gramu byla scénka „Sen konvikťáka“. Na scéně vystupovali dva nezkušení bohoslovci – evangelizátoři, kteří každému bez ohledu na okolnosti vytrvale říkali stejnou větu: „Ježíš tě miluje!“ Každý z oslovených na to reagoval po svém, ale jedno měly jejich reakce společné, všichni toto v jádru tak pravdivé poselství odmítli. Dělník byl přepracovaný, úředník v něm viděl podnikatelský záměr a začal ze zvyku hned vyplňovat dotazník, psychiatr vše považoval za nový případ a náhodný kolemjdoucí katolík se začal ohrazovat slovy, že je jiné víry. Po takovém neúspěchu oba budoucí kněží zanechali dalších pokusů a raději se začali modlit. A co se nestalo: všichni oslovení začali o této zvěsti přemýšlet a postupně jí uvěřili i přes ďáblův snahu odvrátit je od toho. Do jedné věty by se poselství této humorně poučné scénky dalo shrnout takto: „Nemluvte s lidmi o Bohu aniž byste mluvili o lidech s Bohem.“

Svatý František

Nejenom budoucí bohoslovci, ale i pořadatelská litoměřic-

ká farnost měla připravenou scénku. Představila nám některé události ze života velkého milovníka Boha a Božího stvoření svatého Františka. Viděli jsme jeho konverzi, setkání se svatou Klárou, cestu do Říma a setkání s papežem, na kterém František dosáhl uznání své řehole.

Biblické scénky

Do historie nás zavedla i další scénka, která následovala po informacích o prázdninových akcích pořádaných pro mládež naší diecéze (o nich bude informovat i Zdislava a Matěj). Trmické společenství nás ve své scénce naladilo již na odpolední mši, při které se četly Matoušovy pašije. Formou rozhovoru obyvatelky Jeruzaléma se svou příbuznou krátce po Ježíšově ukřižování nám scénka ukázala, co asi cítili Ježíšovi blízcí při jeho smrti a nad čím bychom měli ve Svatém týdnu uvažovat i my. Dopolední program uzavřela scénka mladoboleslavského společenství, která nám umožnila tak trochu cestovat časem a podívat se na život dvou manželů v době exodu Izraelitů z Egypta, ukřižování Ježíše

Foto: M. Rašs

a v době dnešní. Přesto, že v každé době žili lidé úplně jinak, naše dvojice měly jedno společné: představovaly si, že velké osobnosti Mojžíše a Ježíše jim zajistí samy od sebe blahobyť a spokojenost. To se jim vymstilo, tak jako by se to vymstilo i nám, kdybychom očekávali vše od druhých a nebyli bychom ochotni sami se o to přičinit.

Po obědě skupinky

Po obědě nastal čas k rozdělení do skupinek podle zájmů každého účastníka. Bylo skutečně z čeho vybírat: Těm, kteří se právě rozhodují o svém životním povolání, byly určeny skupinky zaměřené na rodinu, partnerské vztahy, řeholní život a na prohlídku teologického konviktu. Těm, kdo jsou zaměřeni na vztahy s druhými lidmi, se zase nabízely besedy o křesťanském společenství, o uprchlících, misiích, o problému drogových závislostí i rozhovor s otcem biskupem. Zkrátka nepřišli zkrátka ani ti, kteří chtěli prohloubit svůj duchovní život nebo se modlit, malovat za asistence profesionálních výtvarníků nebo si zahrát hry. Nebude snad příliš odvážné tvrdit, že se většinu účastníků povedlo vybrat si podle svých zájmů a prožít zajímavé odpoledne.

Končíme mši sv.

Přirozeným zakončením této akce a příležitostí k hlubokému duchovnímu prožitku byla liturgie Květné neděle. Svou úctu a lásku k Pánu Ježíši jsme mohli vyjádřit tím balónkem, který jsme ráno dostali. Balónek nafouknutý nejen vzduchem, ale symbolicky i skutky lásky k sourozencům v Kristu jsme mohli zanechat na zvláštním místě jako obětní dar této mše spolu s vínem a chlebem.

Mládeži naší diecéze přeji, aby každé její další setkání, a ne jen to diecézní, bylo chvílí sblížení mezi sebou a společné cesty k Bohu. Nashledanou na podzim v Teplicích!

Jan Macek

Setkání jáhnů a čekatelů jáhenství se konalo ve Vratislavicích

Ve dnech 19. a 20. dubna se uskutečnilo diecézní setkání trvalých jáhnů a čekatelů litoměřické diecéze. Tentokrát se počítalo i s přítomností manželek, případně i dětí.

Hostitelem byl bratr jáhen Václav Vaněk, který nás přivítal v pátek odpoledne na faře ve Vratislavicích. Nebyli jsme přítomni všichni, dostavilo se nás pouze sedm z deseti a jeden čekatel jáhenské služby. Naším moderátorem a přednášejícím po oba dny byl P. ing. Aleš Opatrný z Prahy.

Naše setkání jsme začali večerní mší svatou s nešporami. Po společné večeři začala beseda, která se protáhla do pozdních hodin. Hovořilo se o postavení jáhna ve farním společenství, o obsahu a rozsahu jeho práce a hlavním tématem bylo, jak manželky jáhnů vidí tuto práci a jak se s ní ztotožňují. Na přenocování se nás ujali místní farníci.

V sobotu po ranních chválách a vydatné snídani P. Opatrný mluvil o jáhenství a manželství.

130. výročí intronizace litoměřického biskupa Vahaly

Dne 15. dubna jsme si připomněli 130. výročí uvedení Augustina Pavla Vahaly na litoměřický biskupský stolec (15. dubna 1866).

Biskup Vahala pocházel ze severní Moravy. Teologii absolvoval ve Vídni, poté působil na arcibiskupství v Olomouci jako sekretář a poté jako děkan v Mohelnici na severní Moravě. Císař jej jmenoval biskupem 16. září 1865 a po papežském potvrzení (8. ledna) a biskupským svěcením v Olomouci (8. dubna) příplul 15. dubna lodí z Roudnice do Litoměřic, jak to bývalo tehdy zvykem u slavnostních návštěv i příchodu významných osobností. Téhož dne se v katedrále konala jeho intronizace.

Biskup Vahala proslul jako znamenitý a výmluvný kazatel, vyznačoval se smyslem pro charitativní péči a zasloužil se

Vznik jáhenství je popsán v 6. kapitole Skutků apoštolů a tito mužové byli určeni pro charitativní práci. Od počátku již ale také kázali a křtili. Ale již asi od 8. století se jáhenství chápalo jen jako jakýsi stupeň ke kněžskému svěcení a teprve na 2. vatikánském sněmu došlo k obnově trvalého jáhenství. Na Západě byla tedy tisíciletá pauza, kdežto na Východě diakonát trval stále, a to jak u pravoslavných, tak i u sjednocených.

Další okruh problémů a zvláštností pak vzniká skutečností, že jáhnové jsou ženatí a mají často ještě i malé děti, což zákonitě přináší jiné problémy než duchovním v celibátu.

Po této přednášce přišel mezi účastníky i litoměřický biskup Josef, který s námi krátce o problematice diskutoval a in-

formoval o připravovaném dekretu Kongregace pro klérus. Poté otec biskup koncelebroval s P. Opatrným a P. Radimem Jáchymem OFM za asistence všech přítomných jáhnů mši svatou.

Odpoledne se účastníci setkání zamýšleli nad tím, jak práci svých otců - jáhnů chápou jejich děti. Na závěr setkání byla veřejná přednáška P. Opatrného o současném stavu náboženství v naší zemi.

Po přednášce s několika praktickými dotazy z řady posluchačů jsme naše setkání zakončili. Vděčíme bratru Vaňkovi, jeho manželce a nejbližším spolupracovníkům ve farnosti za organizaci celého setkání a vzornou péči o účastníky i po stránce materiální.

-Hor- -mela-

Stabat Mater v katedrále

V úterý 2. dubna se v litoměřické katedrále sv. Štěpána konal společný koncert celkem asi 250 účinkujících - Severočeské filharmonie z Teplic, Českolipského komorního sboru, sboru Ještěd z Liberce, Děčinského pěveckého sboru a Pěveckého sdružení litoměřických učitelů se sólisty Zuzanou Dufkovou z Ostravy, Ilonou Šatylovou z Brna, Alfrédem Hampelem z Prahy a Zdeňkem Hlávkou z Plzně. Společné provedení Dvořákova oratoria STABAT MATER zaplnilo litoměřickou katedrálu do posledního místa.

Není bez zajímavosti, že na Květno neděle v roce 1950 byl biskup Štěpán Trochta právě při poslechu tohoto díla na stejném místě ve své katedrále naposledy. Druhý den mu tehdejší státní úřady vstup do kostela zakázaly.

Litoměřický koncert ve Svätém týdnu byl jistě dobrou přípravou na prožití Velikonoc

Josef Helikar

Biskup Vahala na dobové fotografii

Jeden biskupův den

Sobotní ráno nás překvapilo nadílkou jarního sněhu. Při příjezdu k Sobotce se Humprecht ukrýval za sněhovou clonu. Co na tom? Stejně nebyl cílem naší cesty. Nevelké město Sobotka má ještě jiné poklady. Dnes slaví město čtyřsté výročí posvěcení děkanského kostela, budovaného od pozdní gotiky přes renesanci až do baroka. Před pár desítkami let staříček děkan Soukal dal tisknout pohlednice s perokresbou tohoto domu Božího s několika neumělými veršičky, v nichž se vyplakal nad jeho stavem: „Sobotecký starý chrám, ten vám je už na spadnutí...“ Jakou radost by měl dnes! Kostel svítí novotou zvenku i zevnitř. Jeho zvony vítají příjíždějícího biskupa Josefa, který posvětil nový oltář. Naplněný kostel zpívá hymnus za hymnem, jak jsou jimi proklá-

dány texty obřadu svěcení. Maří Magdaléna shlíží s výšky Molitorova obrazu do oblaku kadidlového kouře z pěti zdrojů právě křížem pomazaného oltáře, který po oblečení do bělostného plátna se dočkal naplnění svého poslání, když u něho biskup se svými koncelebranty poprvé zpřítomňuje kalvarskou Kristovu oběť za spásu světa. Upřímný dík je ve slovech duchovního správce - pana děkana Maryšky - za všechnu pomoc mnoha lidí při obnově chrámu. Dnešní slavnost zde skoro na samých hranicích diecéze v Českém ráji byla díkůvzdáním. První dnešní radostí biskupova srdce.

Čekala ho dnes ještě jedna radost, a to doma při katedrále, kde na něho čekaly zástupy mládeže. Ještě ani nedojel domů a už ho obklopili chlapci

a děvčata, radostné mládí. Už od rána zaplnilo městské divadlo Karla Hynka Máchy s programem první části setkání. Po obědě potom v různých prostorách při katedrále a v teologickém konviktu program pokračoval a vycholil o čtvrté hodině mši svatou biskupa se čtrnácti koncelebranty z různých koutů diecéze. Pašije Květné neděle četl sám biskup, obklopený sborem mladých lidí, před oltářem kostela, zaplněného nezvyklým množstvím děvčat a chlapců. Starost i radost pastýřova byla ve slovech jeho homilie, otevírající posvátný čas Svatého týdne. Tahle druhá část soboty byla již prostoupena slunečním svitem, který pomalu dohasínal, když si mládež rozvázela své zážitky do svých domovů.

P. Josef Helikar

Pondělí velikonoční v Teplicích - Trnovanech

S příchodem salesiánů do Teplic se po bohoslužbách v pondělí velikonoční zavedla pomlázková tradice. Po mši svaté si otec Mirek svlékne ornát a albu u oltáře a ještě před zakončením zpěvu se

s ministranty důstojně odebere ne do sakristie, jako po bohoslužbách v jiné dny, ale ke vchodu do kostela. Každý ministrant - a letos jich bylo dvanáct - včetně otce Mirka je „ozbrojen“ pomlázkou. A jak

to vypadá při odchodu věřících děvčat a paní z kostela, se můžete přesvědčit na fotografii.

I. Barabáš, foto: M. Pekárek

„... byl jsem nahý a oblékli jste mě ...“ (Mt 25, 36)

Prosíme, abyste přispěli sice použitým, ale čitým a zašitým oblečením, aby se lidé, kteří potřebují již i oblečení, necítili jako žebráci, ale jako obdarování - stálo na letáčku, kterým byli občané vyzýváni ke sbírce ošacení pro obyvatele území bývalé Jugoslávie.

Česká katolická charita v Mladé Boleslavi, která spadá pod diecézní charitu v Litoměřicích, touto akcí reagovala na výzvu České katolické charity Praha. Sběr byl uskutečněn ve spolupráci s místním arciděkanem P. Václavem Hlouchem, Městským a regionálním informačním servisem ing. Siegela a pracovníky KDU-ČSL. Ke spoluúčasti byly při ekumenické bohoslužbě vyzvány i ostatní křesťanské církve a veřejnost byla o této aktivitě informována též novinami mladoboleslavská - Boleslavským deníkem a rádiem Delta.

Sběr byl uskutečněn v neděli 18.2. a výsledek byl překvapivý. Organizátoři, jimž pomáhala místní katolická mládež, měli co dělat aby od deseti do šestnácti hodin převzali a přechodně uskladnili nejen darované šatstvo, ale i boty, záclony, nádobí a hračky. Například podnikatel p. Pilný (obuv na Náměstí republiky) věnoval nové boty v hodně asi 30 tisíc Kč. Součástí nedělní humanitární akce byla také finanční sbírka, jejíž výtěžek měl přispět na dopravu nashromážděných věcí. Ta vynesla 1.040 Kč. Většina dárců přinesla našťáství věci již zabalené v krabicích nebo pytlích, avšak až do středy mělo několik dobrovolníků co dělat, aby byla celá zásilka o objemu cca 50 m³ (asi 7 tun) připravena k transportu. Ve čtvrtek 22.2. bylo třeba vše naložit a nákladním autem odvézt na nádraží, kde se stovky balíků a pytlů opět pečlivě rov-

Kněží se setkali v úterý Svatého týdne

naly do vagónu, který po doplnění v Malých Svatoňovicích již bude směřovat do místa určení - do Bosny. Při této fyzicky náročné manipulaci pomohlo též několik studentů z místního gymnázia Dr. Pekaře a z Střední průmyslové školy.

Tato humanitární akce se tak stala společnou ekumenickou aktivitou a záležitostí celého města - všech, kdo se chtějí rozdělit s potřebnými. O jejím průběhu informoval rozsáhlým článkem Boleslavský deník z 20.2. i Zemské noviny. Byla uskutečněna na začátku postní doby, která vybízí Ježíšovými slovy ke skutkům lásky k bližnímu: „Co jste udělali pro jednoho z těchto mých nejneopatrnějších bratrů, pro mne jste udělali.“ (Mt 25, 40). Za všechny zúčastněné - organizátory i dárců - byla o Popeleční středě večer sloužena mše svatá.

Farní charita v Mladé Boleslavi děkuje touto cestou všem dárcům, organizátorům i pomocníkům, kteří přispěli svojí aktivitou k úspěšnému průběhu humanitární akce a dále i všem, kteří o této akci nezištně informovali.

Marie Chaloupková
pastorační asistentka

Odvodnění mosteckého kostela stálo pět milionů

Pět milionů korun poskytnutých ústeckým Památkovým ústavem a dva roky práce si vyžádalo odvodnění druhého suterénu přesunutého děkanického kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě.

Při utěsnění zdíva byla použita speciální pryskyřičná hmota, která vlhkostí nabývá na objemu, a tak zabraňuje průsaku do kostela. Nyní je ve druhém suterénu sucho a oprava gotické památky bude pokračovat těsněním prvního suterénu stejnou technologií jako u druhého.

V úterý Svatého týdne se většina kněží sjela v Litoměřicích, aby spolu s Otcem biskupem slavili mši svatou se svěcením olejí. Po pontifikální mši svaté následoval další program kněžského dne.

P. Aleš Opatrný, ředitel Pastoračního střediska pražské arcidiecéze, pro ně přednášel v kapli teologického konviktu na téma evangelizace v dnešním světě a v našich podmínkách. Vycházel ze dvou základních papežských dokumentů: *Tertio millennio adveniente* (o přípravě na třetí tisíciletí) a *Evangelii nuntiandi* (o hlásání evangelia)..

P. Aleš mezi jiným zdůraznil, že zejména v dnešním „post-moderním“ světě lidé projevují až nekriticky náboženské nebo duchovní potřeby. (Je zajímavé, že mezi těmito lidmi chybí střední a vyšší střední generace; u nich je základní potřeba náboženského vztahu „vytěsněna“ praktickým materialismem.) Často by se nám zdálo, že tito lidé jsou „krypto-katolíci“: chybí jen maličko, aby přijali náš způsob vztahu k Bohu. Ale lidé s náboženskou potřebou se ne zdaleka hned nebo ne všichni stanou křesťany. Nalez-

nou jakési uspokojení i třeba v pseudonáboženských komerčních sektách, jako je AMWAY. I ta je svého druhu náboženství.

V čem spočívá relativní úspěšnost působení sekt? Tato „zdivočelá religiozita“ totiž odpovídá na otázky a potřeby člověka, které on skutečně má. Lidé nejprve touží po *osobním přístupu*. My jsme často více *úřad*. Sekty dokáží člověka zahrnout „láskou“. Člověk, který je ve světě nula, v sektě je středem zájmu. Sekty nabízejí to, co člověk chce, kdežto my nabízíme to, co by člověk chtít měl. Např. scientologové lákají otázkami: Chcete zvýšit své intelektuální schopnosti? Chcete dosáhnout vyrovnanosti? apod.

Evangelizace je normální složka života církve. Je to služba celému lidstvu, i když nejprve je potřeba evangelizovat uvnitř Církve, žít naději a bratrskou lásku! Církve sama chce slyšet, co má věřit, potřebuje si opakovat důvody naděje a uskutečňovat lásku. Potřebuje slyšet o velkých Božích skutcích. Boží lid musí být stále evangelizován, aby měl sílu k evangelizaci. Evangelizovat znamená přinášet radostnou

zvěst, přetvářet lidstvo, vytvářet nové lidstvo. To není možné bez nových lidí, kteří jsou bytostně přesvědčeni, že poselství, které nesou, je schopno samo lidi proměnit. Působením pouhé Boží síly se proměňuje osobní i kolektivní vědomí. Posláním hlasatele radostné zvěsti není především moralizovat, povzbuzovat, napomínat, ale seznamovat se se Zdrojem a Základem života. Jinak bychom lidi nutili k tomu, co tvoří až 2., 3. nebo 5. patro duchovního života, a přeskakovali bychom 1. patro, přízemí a sklep. Je nutno nejdříve zprostředkovat cestu k jádru víry.

Těžké kněžské evangelizace spočívá ve vnitřní evangelizaci Církve. V evangelizaci mimo Církve mají laici často mnohem větší možnosti.

Po obědě následovala beseda kněží s naším Otcem biskupem. Hezké bratrské setkání kléru naší diecéze bylo zakončeno mimořádným uměleckým i duchovním zážitkem: koncertním provedením Dvořákova *Stabat Mater*.

P. Filip Stajner OP

Záběr z besedy kněží s otcem biskupem

Zveme všechny na koncert v kostele sv. Antonína Paduánského v Liberci - Ruprechticích, který se koná

**v sobotu 11. května
v 18,00 hodin**

Vystoupí

**SCHOLA
GREGORIANA
PRAGENSIS,**

umělecký vedoucí

David Eben

s pásmem

**„Čeští světci
v nebeském
Jeruzalémě“**

(gregoriánský chorál ze starých českých pramenů)

Letnice, plodnost a produktivita

„Slyšte! Vyšel rozséváč rozsévati!“ Mk 4, 3

Je nějaká souvislost mezi křesťanským a pohanským pojetím Letnic? Je možné přetlumočit svátek Seslání Ducha dnešní době?

Letnice jsou od nepaměti slavností plodnosti. Zemědělský člověk si v letničním období zřetelně uvědomoval sílu půdy - zem, do které ještě nedávno zasel, rodila své plody. Ani křesťanské letnice neztratily tento svůj rozměr. Byly poděkováním za plodivou sílu země - Božího daru a prosbou o další požehnání.

Dnešní člověk nemá, proč by plodnost slavil - vědomí souměřitelnosti s plodivou silou přírody se téměř vytratilo. Dnes každý utívá produktivitu - produkuje průmysl i „zemědělské závody (!)“. Produktivita se někomu stala i smyslem celého lidského života. Pracovat znamená produkovat, málokdo cítí, že práce vychází z jeho srdce, je to jen produkce - čím více produkce, tím lepší život.

Plodnost a produktivita jsou dva odlišné přístupy k životu. Plodnost znamená otevřít se nejprve setbě a pak rodit, rodit co nejlépe, být dobře připravenou půdou. Na druhé straně stojí produktivita, produktivní člověk vychází sám ze sebe, ze sebe se snaží vytvořit co nejvíc, žene se za úspěchem, nemá trpělivost očekávat čas setby - produktivní člověk chce, aby bylo vždy po jeho a z něj. Křesťanství nás učí být plodnými. Právě dílo vzchází jen z Boží setby. Duchovní člověk se ve všem svém konání otvírá Bohu - jeho činnost je plodem Ducha. Duch je plodivý vztah Boha k člověku a člověka k Bohu. Slavít Seslání Ducha znamená otevřít Bohu každou svou činnost - každý výrobek, každý úkon, každý rozhovor... Plodnost je ve skutečnosti „produktivnější“ než všechna produktivita, jen plodnost obohacuje svět. Produktivita niče nedosáhne, nevychází totiž z Božího řádu. V době, kdy nás lidská produktivita přivádí na pokraj katastrofy, je letniční poselství plodnosti z Ducha mimořádně aktuální.

Martin Pavel Nitsche

Koutek katechetů

I vy na to máte...

Dnes se obracím k vám, mladí přátelé a chtěl bych vám dodat odvalu.

Možná, že do vašeho kostela chodí rodina s malým dítětem, které ještě nechodí do školy. Půjde letos, nebo příští rok. obraťte se na toto dítě a vyzvěte ho k přinášení obětí darů. Bude třeba mlčet a skrývat svou hlavičku do maminčiných rukou. Rozhostí se chvilka ticha. „Dobře, zeptám se tě jindy. Řekni mi aspoň, jak se jmenuješ?“ Ani na tuto otázku dětská ústa neodpoví. Maminka to zachrání: „Tereška“. A vy jste udělali první krok na cestě stát se katechetkou či katechetou.

Stárneme, i když mezi dětmi se stárne pomaleji. Proto nabádám mladé lidi, ujměte se dětí. Často slyším odpověď: „Já na to nemám.“ Dříve, či později budete ale vychovávat své vlastní děti. Přijdou na svět a žádné vám nepoloží otázku: „Táto, mámo, máte na to?“

Před čtyřmi roky jsme měli na faře schůzku. Měli jsme se podělit o přihlášky dětí na ná-

boženství. Když budu upřímný, šilhal jsem po dětech starších. Zbyli na mne ale ti nejmladší - prvňáčci. Dnes jsem rád, že se tak stalo. Po čtyři roky se snažíme objevovat křesťanský svět. Nikdy jsem nelitoval, že jsem začal s dětmi z první třídy. Až do loňského roku, vždy od Velikonoc k nám přicházelo i dítě školkou povinné. Chtělo být mezi námi a já nemohl odmítnout.

Jste-li svobodní, tím lépe pro vás. Máte možnost získat znalosti v katechetickém kursu, aniž by to bylo na úkor rodiny. I letos připravuje katechetické centrum naší diecéze v Litoměřicích a Jablonci nad Nisou kurs. Hodiny strávené s dětmi budou pro vás i průpravou pro naplnění vašeho rodičovského poslání.

Jak dlouho to budete chtít dělat? Rok? To je málo. Alespoň od první do páté třídy. Potom ukáže čas.

Máte prázdné ruce? To nevadí. Hlavně je třeba mít hodně lásky k Bohu a dětem. To

ostatní přinese čas. I já jsem začínal s prázdnými rukama. Dnes mám polovinu knihovničky zaplněnou knížkami, Katechetickými věstníky, obálkami, ve kterých jsou různé hry. Mám mnoho obrázků Zdirada Čecha vystřižených z Katolického týdeníku, řadu příběhů z rubriky „Bůh v mém životě“. V životopisech svatých jsem hledal podstatné a charakteristické rysy osobností různých světců, abych na konci školního roku mohl každému dítěti předat životopis jeho patrona. V knihovničce leží řada dopisů od dobrých lidí. I ukazovátka mám v koutě u skříně. To sloužilo jako rybářský prut, když jsme hráli na rybáře a lovili ryby označené čísly a podle čísel děti dostávaly otázky. Tak trochu jsme napodobovali apoštoly.

Obrátíte se znovu na tu malou Terešku? Nechte maličkých přijít k sobě. Vyjděte jim vstříc s otevřenou náručí svého srdce.

František Němeček

Duchovní obnova pro katechety

(příp. s manžely a s manželkami)
se uskuteční

10. - 12. května 1996

na "trojce" v Litoměřicích.

Obnovu vede P. ing. Aleš Opatrný z Prahy.

Prosíme zájemce, aby se neprodleně nahlásili na katechetickém centru.
(tel. 0416/2121 nebo 0416/6956 - Míla Ujčíková)

Znovu informujeme, že od září 1996 bude v naší diecézi probíhat

KATECHETICKÝ KURS

a to paralelně v Litoměřicích a Jablonci nad Nisou. Bude trvat 3 semestry (tedy rok a půl). Jeho absolvování je nezbytnou podmínkou vzdělání katechetů, pastoračních asistentů a dalších věřících, kteří chtějí aktivně v církvi pracovat.

Bližší informace získáte u vašeho duchovního správce nebo přímo na katechetickém centru v Litoměřicích, tel. 0416/2121 nebo 0416/6956 - Míla Ujčíková.

Maria a letnice

Když se apoštolové vrátili po nanebevstoupení Pána do Jeruzaléma, uchýlili se do horní místnosti domu a Maria společně s nimi prosila o seslání Ducha sv. (Sk 1, 14).

Všichni ti, kteří spoléhali na vlastní síly, zklamali v rozhodující chvíli o Velkém pátku. Sám Petr, který ujišťoval Ježíše, svého Pána a Mistra: „Kdyby tě všichni opustili, já tě nepustím!“ A kde byl ve chvíli, kdy Ježíše ukřižovali? Kde byl Tomáš, který hrdě vyzýval apoštolu, aby šli s Ježíšem do Judska, i když jim může hrozit smrt společně s ním? Jenom jediný Jan stál na Kalvárii při Ježíšově smrti, protože se držel Matky Ježíšovy, Panny Marie. Po nanebevstoupení jsou už všichni pohromadě kolem Marie, ale jen jeden si ji může „vzít k sobě“, jak čteme v evangeliu sv. Jana. Jemu umírající Pán světil svou matku. A proč právě Janovi? Apoštol Jan to sám zdůrazňuje: On je učedníkem, kterého Ježíš obzvláště miloval. Proto také církevní Otcové tvrdí, že mimořádná úcta a láska k Panně Marii je známkou vyvolení. Pokud tedy i my máme úctu a lásku k Panně Marii, je to dar, a buďme vděční Pánu Bohu, že nám jej dal. I my, podobně jako Jan, vezměme Pannu Marii k sobě a snažme se jí ve všem připodobňovat tak, jako děti své Matce.

Maria tedy spolu s apoštolu vyprošovala seslání Ducha sv. Poznali jsme, že Duch svatý hýří milostmi tam, kde je přítomna Panna Maria. A tak již po devíti dnech sestoupil na apoštolu a tak podivuhodně je proměnil, že nemohli sami sebe poznat. Z bázlivých a ustrašených lidí vytvořil nebojácné svědky, kteří měli odvahu říci přítomným posluchačům plnou pravdu. Ale i na posluchače působil Duch sv., že byli ochotni změnit své smýšlení a dát se pokřtít.

A právě o Letnicích ve večeřadle se zrodila církev a Maria se stala její matkou. A toto malé stádce se k ní vždycky utíká, když cítí, že je ohroženo. V jejím srdci vždycky nachází bezpečí a jistotu. Když je přepadá malomyslnost, hledají sílu v její víře. Je proto příznačné, že Svatý otec Jan Pavel II. si vzal za své životní heslo: Totus tuus - celý tvůj. Proti dnešním vlnám nevěry a zkaženosti uvnitř i vně církve hledá ochranu v srdci Marie - matky církve.

Proto jděme k Marii - zvláště v tomto májovém mariánském měsíci. Ona nás naučí pokojným srdcem věřit, že Láska řídí dějiny a dovede dílo spásy do vítězného konce. Když se nám nebude dostávat víry, když nás budou obestírat různé temnoty a strašit různé hrůzy - máme Marii, která je i naší Matkou - Matkou církve.

Nemáme tedy důvod k malomyslnosti, máme přece Matku. A kde je Maria, tam Duch svatý hýří milostmi, jak tvrdí církevní Otcové.

Mons. Milan Bezděk

Maminka...

Jedna mladá maminka z našeho města prožila před léty takovou malou epizodu. Ležela tehdy právě na porodnici. Na pokoji s ní ležely asi tři mladé maminky a společně intenzivně prožívaly první krásné chvíle se svými miminečky, které jim sestry nosily ke kojení z vedlejšího pokoje novorozeňat.

V přízemí pod porodnicí bylo oddělení chirurgie. Jednou večer bylo slyšet houkání sanitky, která přivázela naléhavý případ. Když večer sestřička zchásla maminkám na porodnici, sdělila jim, že na sále právě operují mladého chlapce, který utrpěl těžký úraz při havárii na motorce. Jedna z matek mladíka znala - byl nepříliš dobré pověsti.

Tu noc ani jedna z maminek nezamhouřila oka - celou noc se totiž z přízemí ozývalo bolestné, zoufalé, naříkavé volání chlapce, který se probral z narkózy: „Mami, maminko, mami, mami, tak mami.“ Možná, že si ten chlapec v denním životě ani na maminku nevzpomněl, že ji třeba i ignoroval, nepřišlo mu, aby jí řekl nějaké hezké slovo - ale v bolesti a utrpení slovo „Mamin-

ko!“ bylo jediné, které dovedl opakovat celou noc ...

Není tomu tak podobně i v našem vztahu k naší Matce Marii? Často na ni ani moc nemyslíme, bereme ji tak trochu jako samozřejmost - je přece Matkou našeho Pána - ale teprve obvykle, když je nám úzko, když na nás přijde nějaká nemoc, potíže, starosti..., utíkáme se k Marii. Tak jak to je v té jedné písničce: „Já volám tě, volám, Maria, Matko, slab jsem, sám, já volám tě, volám...“ Voláme Marii, naši Matku a Pomocnici...

Čteme-li dopisy francouzského spisovatele Saint-Exupéryho, které psal mamince v době svého dlouhého odloučení za války, kdy jako válečný pilot prožíval velmi těžké roky, čteme tam něžná slova, jaká by u pilota nikdo ani nečekal: „Drahá mamičko..., milovaná maminko..., moje maminečko..., moje staříčká, milovaná maminečko... Kdy jen bude možné říci těm, které milujeme, že je máme rádi? Píšu Vám na koleně. Bylo nám hlášeno bombardování, ale zatím se nic neděje. Myslím na Vás. Nesmírně potřebuji Vaši lásku, milovaná maminko, moje maminečko...“

Takhle dovedl volat svou matku Saint-Exupéry. My taky voláme svou Matku Marii. Denně ji voláme aspoň v tom prostém Zdravas, Maria, jindy opakovaně v modlitbě růžence. Denně ji voláme právě v jejím měsíci máji v jejích litaních. Slovo litanie je z řečtiny a znamená vytrvalou prosbu. A opravdu - tato střídavá modlitba lektora a celého společenství by měla být vytrvalou, naléhavou prosbou k naší Matce. Měli bychom se při tom taky zamýšlet nad tím, jaká všechna různá oslovení dáváme Marii, co všechno u ní oceňujeme, za co všechno bychom ji rádi poprosili. A za co poděkovali.

A.Z.

Firma FENIX INTERNATIONAL

nabízí

zabezpečení církevních objektů

pomocí elektronických zabezpečovacích systémů.

Kvalitně, rychle a oproti jiným firmám levněji.

Kontaktní adresa: F.I., s.r.o., Paní Zdislavy 298, Česká Lípa, 470 01, tel. 0425/23341, 20292, fax 0425/23341 (nebo bližší informace na tel.č. 0424/95 105 - klášter Jablonné v Podj.)

Farnost se představuje

Děčínské farnosti

Město Děčín má zhruba 60.000 obyvatel a jsou zde dvě asi stejně velké farnosti - Děčín a Podmokly. „Co se týče historie Děčína, nemá celkem smysl o ní hovořit, protože zde chybí jakákoliv kontinuita. Lidé zde nemají kořeny. Oživení přišlo teprve po roce 1989 a nyní probíhá obnova veškerých struktur života církve,“ říká děčínský děkan P. Pavel Procházka. „Velkou zásluhu na historii Děčína má rodina Thunů von Hohenstein, kteří neustále mají o město zájem a snaží se mu pomáhat i nyní,“ doplňuje podmokelský farář P. František Jirásek.

Děčín IV - Podmokly

V podmokelské farnosti působí P. František Jirásek. Je děčínským rodákem, mládí prožil v Benešově nad Ploučnicí. Na

své první místo byl poslán do Děčína-Podmokel. Zde byl šest let, pak osm let v Krásné Lípě. Po revoluci přišel znovu do Podmokel, celkově tedy ve farnosti působí už dvanáctý rok. „Vždycky jsem slyšel, že doma není nikdo prorokem, ale nikdy jsem to neviděl jako problém ale spíše jako pomoc,“ uvažuje P. František Jirásek.

Život farnosti je minulou dobou dosti umrtvený, lidé jsou zvyklí na pasivní způsob života. Naděje je v mladé generaci křesťanů, kteří nejsou touto minulostí zatíženi. Do farnosti patří asi 150 aktivních lidí, v Jílovém asi 30.

Náboženství se v Podmoklech učí na jedné škole a na faře. Problémem je - jako i jinde - že děti nemají zázemí doma. „Každý rok na všech školách děti informujeme o možnosti chodit na ná-

boženství, ale nezaznamenáváme prakticky žádný zájem,“ konstatuje P. František. „Když o to rodiče sami nestojí, děti pak samy chodit nezačnou.“ Ve farnosti jsou dvě katechetky, které mají výuku celkem asi dvaceti dětí na starosti. Chodí také skupina asi dvaceti romských dětí.

Společenství mládeže během minulých šesti let prodělalo několik pokusů o založení - vždy se ukázalo, že chybí nějaká vůdčí osobnost. „Měl by to být někdo z mládeže. Kněz má být k dispozici, podpořit, ale nestrhávat vedení na sebe,“ vysvětluje otec František. V současné době se ve farnosti schází skupina děvčat a ještě druhá skupina, která se věnuje především hudbě a zpěvu.

Křesťanské rodiny měly své společenství již v době totality, které celkem funguje dál. Scházejí se po rodinách, ale některé z důvodu menšího bytu zorganizují setkání na faře. Kromě toho je vždy první neděle na faře možnost setkání. „Bývá to buď katecheze nebo si někdo připraví nějaké téma a hovoří se o tom, modlíme se, zpíváme apod. Nyní spíš bychom se chtěli více sdílet - vyprávět, co kdo prožil, co jej tíží.“

Ve farnosti pracuje pastorační asistentka. I jiní lidé rádi přicházejí vypomoci, když je to potřeba. Přesto si myslím, že laici by mohli převzít mnoho dalších povinností, které kněží dělat nemusejí.

Další aktivitou ve farnosti je farní charita, která začínala velmi spontánně. Vyskytly se však jisté překážky a nepochopení ze strany města. Ve druhé fázi se podařilo zřídit ošetrovatelskou službu, opět se však vyskytly problémy především finančního charakteru. V současnosti probíhá taková třetí fáze, kdy jednak funguje pečovatelská služba, ale přichází sem i řada utečenců, kte-

ří se snaží přejít hranici na Západ.

Důchodci se ve farnosti nijak zvlášť nesetkávají, účastní se akcí, které fungují pro všechny. „Své těžiště vidím v osobních katechezích, ať už při přípravách na křest nebo při rozhovorech o těžkostech a trápeních lidí,“ vyznává se P. František.

P. Jirásek měl po první dva roky svého působení nejvíce starostí s opravami fary i kostelem sv. Františka, který nyní funguje jako farní - naštěstí pomohla partnerská farnost z Německa. Zároveň musel opravit kostel v Jílovém i kostelík na sídlišti Bínov. Ostatní - kostel Bělá, Rozběleves, Javory a Dolní Žleb jsou oproti tomu v dosti špatném stavu. Samostatnou kapitolou je původní farní kostel sv. Václava, asi nejvýznamnější barokní památka v okolí, která je nyní v dezolátním stavu, stejně jako přilehlá původní fara. Kostel sloužil prakticky již od 50. let jako skladiště blízké továrny.

Do budoucna by se rád P. František zaměřil na to, aby se lidé více modlili a aby se také mohli scházet někde blíž místu kde bydlí. Často je to totiž od fary velmi daleko. Vše by mělo směřovat k tomu, aby lidé byli schopni o tom, co žijí, vydávat svědectví a tím evangelizovat druhé.

Děčín I. - děkanství

P. Pavel Procházka, který působí v děčínské farnosti druhým rokem, je původně z brněnské diecéze. Vysvěcen byl před čtrnácti lety. Velká touha po působení v misiích jej v roce 1992 přivedla na sever Brazílie. „Byla to spíše taková orientační tříměsíční cesta. Po návratu jsem však byl skutečně přesvědčen, že se tam mám vrátit. Brazilský biskup si však ještě přál, abych prošel takovou roční přípravou v Itálii, kam jsem skutečně odjel. Na-

V Děčíně - Podmoklech působí P. František Jirásek

konec jsem se však s biskupem nějak nedohodil na podmínkách mého působení v Brazílii. Zdálo se mi, že bych měl být více pro ty chudé a že tamější církve žije více pro tu střední a vyšší vrstvu," vzpomíná otec Pavel. Vrátil se tedy do Brna právě ve chvíli, kdy brněnský biskup hledal kněze, kterého by poslal na dvouletou výpomoc do litoměřické diecéze. Odjel tedy do Říma pro své věci a z Itálie jel vlakem přímo do Děčína.

„Ve vlaku jsem se seznámil se skupinou děčínských Romů, v čemž jsem viděl jakýsi symbol mého působení v této diecézi, kam jsem byl poslán mimo jiné proto, abych pokračoval v evangelizaci Romů po otci Jančíkovi," vypráví P. Pavel. I nadále zůstala těžší část jeho práce ve farnosti služba Romům. „Té klasické pastorační práce je tu proti Moravě daleko méně, musíme si ji hledat. Mezi Romy se najde velmi snadno: jsou velmi otevření a přátelští. Mezi Romy jsem stejně šťastný jako v Brazílii a vůbec neuvažuji, že bych se měl vrátit na Moravu. Myslím, že má misijní touha se zde zcela realizuje.“

Ve farnosti působí také kaplan P. Jan Fexa, který se stará především o „tradiční“ pastorační formaci katechumenů, bířmovanců, návštěvy nemocnice, domovů důchodců apod.

Náboženství se učí na dvou školách - působí zde jedna katechetka a učí i oba pateri. Celkem na náboženství chodí asi 40 dětí. Každou sobotu probíhá na faře

„hodina bible“ pod vedením P. Fexy - je to v podstatě katecheze pro dospělé.

Skupinka mládeže ve farnosti se zatím stále hledá. Nyní se zdá, že se našla jakási platforma - účastí se také různých setkání, brigád, pořádají jednodenní výlety apod.

Už několik let se zde schází společenství asi deseti rodin. V Děčíně je také výborný chrámový sbor, který je velmi otevřený, takže tam přicházejí i lidé hledající, lidé z jiných církví apod.

Ve farnosti funguje farní rada s asi dvanácti členy, která se schází každý měsíc. „Většinou je toho tolik, že to za ty dvě, tři hodiny nestihneme ani probrat. V současné době se zaměřujeme na to, jak skutečně oživit farnost, protože jsme si vědomi toho, že jestliže Pán požehná naši evangelizační snaze, musí tu být farnost, která přijme nové členy, bude s nimi komunikovat, bude skutečnou rodinou," říká P. Pavel. „Moc se nezabýváme opravami památek, od toho tu máme stavební techniky. Já se nemusím starat ani o účetnictví a jsem zcela uvolněn a osvobozen a uvolněn od materiálních starostí k hlášení evangelia.“

Část farnosti také jezdí pravidelně každý měsíc na pouť do Horní Police, kde je mariánské poutní místo. Poutě se koná jako prosba za duchovní povolání. I této poutě se zúčastňují Romové. P. Pavel se o nich při vyprávění o své farnosti často zmiňuje. „Jeden italský kněz, národní

Zprava: P. Pavel Procházka a kaplan P. Jan Fexa

ředitel pro evangelizaci Romů, říká, že on - kněz, se jezdí od Romů učit, jak správně žít. Může se to zdát velmi revoluční, ale když se například někdo přízeni nebo vdá do romské rodiny, vítězí jejich mentalita - stane se Cikánem.“

Asi před třemi lety začal P. Jančík budovat pastoračně-sociální centrum v Nebočadech, které zatím uvízlo na mrtvém bodě. Asi by se našly i finance na jeho dokončení, ale není zde dost laiků, kteří by tento dům byli schopni spravovat.

Na sídlišti v Boleticích žije malá komunita Malých sester Ježíšových, které se snaží být „mostem smíření“ mezi Romy a neromy.

Charita jako taková zde ve farnosti není, ale - jak říká otec Pavel - snaží se být velkorysí v takové „neoficiální charitě“, připravují pro chudé jídlo, čaj, v zimě nechají bezdomovce ohřát na faře... „Nebojíme se ani půjčovat peníze, máme s tím opravdu dobré zkušenosti - i Romové mi peníze vracejí.“

Ve městě také výborně funguje ekumenická spolupráce s jinými křesťanskými církvemi. Kromě obou týdnů ekumenických modliteb v lednu se každý čtvr-

tek duchovní všech církví setkávají na pravidelných setkáních, která mají opravdu srdečnou, neformální atmosféru. „Byla tu například také půlnoční vánoční ekumenická bohoslužba, což je zřejmě rarita," vypráví otec Pavel.

Do budoucna by rád otec Pavel zformoval dobrý sbor ministrantů, ve kterém by se pak mohla rodit i duchovní povolání.

V září 1991 oslavil děčínský farní kostel Povýšení sv. Kříže 300. jubileum vysvěcení. Při této příležitosti byla podepsána nynějším majitelem - městem a zástupci litoměřického biskupství smlouva, která zaručuje hlavní využití pro církevní účely. Město kostel používá několikrát do roka na koncerty vážné hudby. Mše svatá zde bývá denně - ve všední den přijde 10 - 15 lidí, v neděli asi 120 - 130 lidí, do filiálního kostela sv. Václava v neděli asi 80 lidí. Ve farnosti je tedy zhruba 200 praktikujících katolíků. „Ve srovnání s minulostí je to obrovský nárůst, zhruba o 100 - 200%," konstatuje P. Pavel Procházka. Kostel postavil rod Thunů, kterým byl při konfiskaci r. 1945 zabrán.

Text a foto: L. Růta

Kostel Povýšení sv. Kříže

Křesťan a politika

Opět se blížící parlamentní volby nás vedou k tomu, že se začínáme rozmyšlet, komu dáme svůj hlas, zástupcům které politické strany svěříme odpovědnost za naši společnost v příštím volebním období, komu postoupíme svá občanská práva, aby na principu zastupitelské demokracie hovořil naším jménem. To vše jsou jistě otázky velmi závažné, a proto akt volby mezi jednotlivými stranami musí být nanejvýš odpovědný.

Zvláště křesťan nese odpovědnost za své okolí. Proto také biskupové pravidelně před volbami píšou - a letos tomu jistě nebude jinak - pastýřský list, v němž je věřící lid především vyzván, aby se voleb zúčastnil. Tato výzva je jistě na místě, neboť můžeme být často svědky toho, že se katolíci křesťané distancují od všeho, co má něco společného s politikou, neboť to jsou podle jejich názoru věci „špinavé“ a jakákoliv angažovanost v této sféře se prý přiči s čistotou evangelijního poslání.

Přesto je katolický pohled zcela odlišný, jak to také jednoznačně vyslovuje papež Jan Pavel II. v rozhovoru s Vittorioem Messoriem: „Křesťanství není jen náboženství poznání a kontemplace. Je to náboženství Božího a lidského působení.“ Člověk je přece bytostí, jež je stvořena ke svobodě, ale - jak opět upozorňuje Svatý otec v encyklice *Centesimus annus* - je bytostí, která v sobě nese ránu prvotního hříchu, která jej neustále strhuje ke zlému. Potřebuje proto vykoupení. Ale nejen to. Potřebuje také mechanismus, který by umožňoval spolužití lidí tak, aby porušená část lidské přirozenosti byla omezována a dobrá část se mohla projevit ku prospěchu všech. Tím se dostáváme k povaze a cíli politického společenství, jak ho vyjadřuje např. pastorální kon-

stituce o církvi v dnešním světě, když za hlavní důvod existence politického společenství považuje obecné blaho. Tento termín pak rozvádí Katechismus katolické církve zdůrazněním tří aspektů: 1. respektování lidské svobody a možnost jejího rozvíjení; 2. rozvoj společnosti po všech stránkách, včetně jejího sociálního rozměru a 3. zajištění míru a bezpečnosti i pro jednotlivce a skupiny. Katechismus jednoznačně říká, že „nejúplněji je obecné blaho lidského společenství uskutečňováno v politickém společenství.“ A - jak tvrdí církev v konstituci *Gaudium et spes* - „politické společenství a veřejná moc mají svůj základ v lidské přirozenosti, a proto patří k Bohem stanovenému řádu.“

Z toho všeho jistě vyplývá, že opovrhování politickou sférou a nedůvěra v ní není na místě. Člověk je od své přirozenosti bytostí společenskou a zvláště pak křesťan má obzvláštní odpovědnost být „kvasem společnosti“ a neutále by měl mít na paměti známý Tertullianův výrok: „Jeden křesťan není křesťan.“

Jistěže míra politické angažovanosti křesťana je dána jeho schopnostmi, vědomostmi a svědomím. Má i různé projevy - od závazku placení daní, jež je pro křesťana ve svědomí závazné, až po přijímání důležitých funkcí. Opět bych rád citoval konstituci *Gaudium et spes* z roku 1965, k níž církev nejen říká, že „je třeba pobízet všechny, aby se ochotně účastnili společných podniků“, ale kde také ve známé větě připomíná, že „zaslouží pochvaly způsob, jakým si vedou ty národy, v nichž co největší část občanů se podílí na řízení veřejných záležitostí v ovzduší opravdové svobody.“ Tento výrok je třeba chápat jednak v jeho společenském významu, kdy je zjevnou chvá-

lou a přihlášením se církve k demokratickým politickým systémům a jednak v jeho individuální dimenzi, neboť církev zde označuje jako žádoucí stav, kdy se křesťan v maximální možné míře podílí na politickém životě a přebírá za něj v rámci svých možností co největší odpovědnost.

Právě volby jsou příležitostí tuto svoji odpovědnost projevit v plné míře. Církev dnes nepředkládá žádná konkrétní doporučení, koho mají křesťané volit. Je kladen důraz na individuální a odpovědné rozhodnutí každého jednotlivce. Pouze se nesmějí volit ty politické strany, jež svou činností směřují k potlačení lidské svobody a omezení činnosti církve. Zde je na místě uvést příklad encykliky *Divini Redemptoris* - O bezbožeckém komunismu - a Dekretu proti komunismu z 1.7. 1949, kde je jasně řečeno, že „není dovoleno vstoupit do komunistické strany - nebo jí projevovat náklonnost a volit ji ... křesťané, kteří vyznávají komunistické materialistické a protikřesťanské učení, nebo je hájí a hlásají, jsou ipso facto jakožto apostaté (odpadlíci) katolické víry exkomunikováni.“

Při rozhodování, komu dát svůj hlas, bychom se tedy měli řídit svým přesvědčením, že právě ta strana, kterou chceme podpořit, se bude nejlepším způsobem zasazovat za dosažení obecného blaha. Zejména náš kraj a naše diecéze je místem, kde prosazování těchto myšlenek bude narážet na značné problémy. Volme tedy tak, abychom své rozhodnutí dokázali obhájit před svým okolím i před Bohem.

*Bc. Petr Kolář
katedra politologie FSV UK*

Jak vidí návštěvník váš kostel?

Posteskl si nedávno jeden dobrý a ušlechtilý kněz, že bylo loni o Vánocích v kostele málo lidí. Přitom protestanté, kteří si na Vánoce pronajali obyčejný sál, měli návštěvnost větší.

Asi se ptáte, proč teď, uprostřed jara, píšu ještě o Vánocích.

Bohoslužby každé křesťanské konfese se od sebe v některých aspektech liší. A je-li něco typického na katolickém obřadu, pak je to dokonalost a harmonie, kterými působí na všechny lidské smysly. Je to jeho estetická stránka, jeho formální působivost.

Jistě jste si všimli, že různí pseudoumělci a hvězdy šoubyznysu v podstatě zakládají svou existenci na smyslovém ohromení diváka. Je doslova udušen přívalem smyslových vjemů. A čím je pravého umění méně, tím se dělá alespoň větší reklama a kravál.

Samozřejmě asi nikdo z nás si nebude přát, aby naše bohoslužby vypadaly jako velkolepá show se zpěvy a tanci. Přece jen bychom však neměli na onu vnější, smyslovou stránku věci zapomínat.

My máme proti nekatolickým konfesím jednu výhodu. Naše kostely jsou většinou starodávné, a pokud nebyly dokonale vykradeny, jsou vybaveny uměleckými díly mnohdy závratné hodnoty. Bohužel však mnohdy stačí málo, stačí maličký detail, který vše zničí.

Domnívám se, že v této věci nemůžeme nechávat vše na kněžích a že naopak právě v této věci bychom měli my, laici, být nápomocni.

Je totiž velmi nepravděpodobné, že by se naši kněží stali při té zoufalé zaneprázdněnosti ještě arbitry elegantiarum a tříbili svým ovečkám vkus.

Je tedy na nás, abychom si všímali zdanlivých maličkostí,

kteř v kostele ruší a citlivého návštěvníka někdy přímo uráží. Zřizovat k tomu funkci farního eséta je zbytečné.

Jde i o takové maličkosti jako jsou neožvejkane a nepokapané svíčky na oltáři, vkusně naaranžovaná květina, případně jiné detaily.

Tam, kde jsou křesťané odvážnější, se lze pustit i do tak náročného díla, jako je čisté a jednotné oblečení ministrantů, upravené vývěsky u vchodu do kostela a uklizené smetáky za dveřmi.

Těžkým kalibrem zůstává přesvědčit farní obec, že pestrobarevný koberec se nehodí k pestrobarevnému oltáři, že nepůsobí dobře, když se Zdislava a Katolický týdeník válí na lavicích bez ladu a skladu, že sošky z továren na anděly a svaté z konce minulého století působí ve srovnání s barokem v pozadí jako pěst na oko, že v kostele nemusí být veletucet klekátek, že vadnoucí zeleň v květináčích působí hůř než čistý bílý ubrus a že i za oltářem může být pořádek.

Závěr mé dnešní úvahy je prostý: Pokusme se rozhlédnout po našem kostele, kde to tak dobře známe, očima cizího návštěvníka, ať už věřícího nebo nevěřícího. Snažme se posoudit, zda nás kostel působí spíše dojmem důstojného a živoucího bohoslužebného prostoru nebo zda spíše nepůsobí dojmem skladiště všeho možného. A především se nestydme nabídnout svému duchovnímu správci pomoc, kde je to možné. Většinou se totiž nejedná o žádné velkorysé investice, ale o obyčejný kus lidské práce.

J.T.

Kněžské svěcení a sliby

Jáhen **Bohuslav BÁRTEK**, který dosud působil jako kaplan v Chomutově a Mostě, přijme o slavnosti Nanebevstoupení Páně 16. května v 10,00 hodin z rukou otce biskupa Josefa Koukla svátost kněžství v místě svého rodiště v Zašové u Valašského Meziříčí.

Zároveň zde také bude v sobotu 18. května sloužit svoji primiční mši svatou.

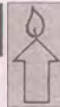
Z Chomutova a Mostu bude vypraven autobus. Zájemci se mohou informovat na chomutovském děkanství.

První možnost setkání s tímto novoknězem v našem kraji budeme mít při poutní mši svaté na Květnově u Chomutova 1. června.

Dne 18. května 1996 v 16 hodin složí svůj doživotní slib čistoty, chudoby a poslušnosti do rukou provinciála P. Benno Beneše **Ondřej MATULA SDB**.

Stane se tak v kostele sv. Alžběty v Teplicích - Šanově.

Ministranti

Doba velikonoční

Doba velikonoční je pro nás, křesťany, dobou velké radosti. Kristus vstal z mrtvých! Vykoupil lidstvo a povolal je k zasvěcenému životu. Tyto radostné okamžiky si v období Velikonoc neustále připomínáme. Celých 50 dní se církev raduje a prožívá je jako jeden „Veliký den Páně“.

Doba velikonoční začíná nedělí Zmrtvýchvstání Páně, trvá 50 dní a končí slavností Seslání Ducha svatého, která je vlastně 8. velikonoční nedělí. Pondělí po této slavnosti již patří do doby liturgického mezidobí.

Mezi ministranty

Minule jsme si rozdělili jednotlivé ministrantské příhody do skupin a podskupin. V některých případech byl uveden příklad. Nyní začneme z trochu jiného soudku...

Ačkoliv je ministrování služba u oltáře, je dobře, když se ministranti sejdou i jindy, než pouze při mši. K tomu slouží hlavně ministrantské schůzky. Na těch si mohou ministranti zahrát plno různých her, prohloubit si svůj duchovní život, a hlavně se zdokonalit své znalosti ministrování. Bylo by dobré, kdyby se v každé farnosti našel někdo schopný, kdo by tyto ministrantské schůzky vedl.

Ale ministranti se mohou scházet nejen na farní úrovni. Každý rok probíhá ministrantské setkání v Litoměřicích. Zde se teprve projev kvalita vedení ministrantských schůzek. Krutým zápolením projdou vítězně jen ti nejlepší ministranti.

A konečně každý rok v létě probíhá diecézní ministrantský tábor. Ten letošní se koná v termínu od 15. do 27. července ve vesnici Libuni v malebném prostředí Českého ráje.

Někteří z vás možná na některém ministrantském táboře byli. Ale vy, kdo jste na něm ještě nebyli, se určitě ptáte, co se dá od takového tábora očekávat. Organizátoři Pavel, David a Štěpán se budou jistě zase snažit, abyste byli spokojeni. Máte se opravdu na co těšit. Umístění tábora je jako stvořené pro všelijaké výlety a výpravy (Pražské skály a Trosky jsou téměř na dosah ruky). V blízkosti Libuně je také malý rybníček, takže ani o koupání nebude nouze. Samozřejmě, že nebudou chybět různé soutěže, hry, závody a podobně. Zkrátka, letošní tábor si nenechte ujít!

-iž-

V sobotu 18. května se v Litoměřicích na Dómském náměstí bude konat již

7. setkání ministrantů litoměřické diecéze

Program:

8,00 - prezentace

9,00 - začátek

12,00 - oběd

13,30 - mše svatá a vyhlášení vítězů

Soutěží tříletná družstva v těchto věkových kategoriích:

● 1. - 3. třída

● 4. - 6. třída

● 7. - 9. třída

● senioři (od 15 do 99 let)

Ubytování z pátku na sobotu je možné, je nutno dohodnout předem!

Maria - „Paní naše, Prostřednice naše, Orodovnice naše“

Církev s neomylností učí o Panně Marii čtyři věci: 1. Panna Maria je skutečně Matka Boží; 2. Panna Maria je ustavičná Panna; 3. Panna Maria byla už při svém početí uchráněna dědičné viny; 4. Panna Maria byla vzata do nebe i tělesně.

1. Panna Maria je skutečně Matka Boží.

V apoštolském vyznání víry říkáme: „Narodil se z Marie Panny.“ Maria je skutečně Matka Boží, protože je Matkou Božího Syna, který je Bohem. Efezský koncil roku 431 prohlásil: „Jestliže někdo neuznává, že Kristus je vpravdě Bůh a že tedy svatá Panna je Bohorodička, protože podle těla porodila vtělené Boží Slovo, ať je proklet (- vyobcován - anathema sit).“

2. Panna Maria byla panna před narozením, při narození i po narození Ježíše Krista.

Ve vyznání víry říkáme, že věříme v Ježíše Krista, který byl počat z Ducha svatého. Že Maria žila jako panna až do okamžiku početí Ježíše Krista, vypovídá i evangelium sv. Lukáše: „Anděl Gabriel byl poslán k panně... a ta panna se jmenovala Maria“ (Lk 1,26n.).

Článek víry také uvádí, že Ježíšovým narozením nebyla porušena Mariina panenská integrita. Maria zázračným způsobem počala Krista a zázračným způsobem ho porodila. Teologové tuto obdivuhodnou skutečnost zdůvodňují takto: Tím, že Maria byla uchráněna dědičné viny, byla osvobozena i od důsledku dědičné viny, kterým je i bolestivý způsob rození, nutně porušující panenskou celistvost.

Panna Maria i po Ježíšově narození žila panensky. Pátý všeobecný koncil roku 553 uděluje Marii čestný titul „ustavičná Panna“. Když se v Písmu svatém mluví o „bratřích Ježíšových“, nikdy se nezmiňují jako synové Mariini. Zmínka o Ježíši jako „prvorozeném synu“ neznámá, že by musela mít další děti. Titulem „prvorozený“ se totiž vyjadřovala zvláštní práva a povinnosti té osoby. Ani neplyne z věty „a (Josef) ji (manželsky) nepoznal, dokud neporodila (=až porodila) svého syna“, že by žil manželsky s Marií po narození Ježíše. Sv. Jeroným vtipně píše proti jednomu heretikovi: „A B. se neobrátil, dokud nezemřel (=až zemřel). Znamená to, že se obrátil po své smrti?“

3. Panna Maria byla počata bez poskvr-

ny dědičného hříchu.

Papež Pius IX. slavnostně prohlásil 8. prosince 1854 bulou „Ineffabilis Deus“ článek víry, že „nejblahoslavenější Panna Maria byla od prvního okamžiku svého početí jedinečnou Boží milostí a zásahem všemohoucího Boha uchráněna každé poskvrny dědičného hříchu se zřetelem na zásluhy Ježíše Krista, Vykupitele lidského pokolení.“

4. Panna Maria byla s tělem i duší vzata do nebe.

Pius XII. 1. listopadu 1950 vyhlásil apoštolskou konstituci „Munificentissimus Deus“ poslední článek víry o Panně Marii, že „neposkvrněná a vždy panenská Boží Rodička Maria

byla po dokonání svého pozemského života přijata s tělem i duší do nebeské slávy“. To neznámá, že by Panna Maria neutrpěla něco jako časnou smrt. Východní Církev slaví svátek Zesnutí (*dormitio*) Panny Marie. Přesto její zesnutí nebylo důsledkem dědičného hříchu a jakési krátkodobé oddělení ducha a těla nemělo bolestnou kvalitu smrti ostatních lidí.

Bude vyhlášeno páté mariánské dogma?

Papežský teolog kardinál Luigi Ciappi OP píše: „Myslím, že současný Svatý Otec Jan Pavel II. významně přispěl k objasnění a pochopení Panny Marie ve vztahu ke Kristu a k Církvi. Zůstává už jen jedna závěrečná úloha - definovat poslání Panny Marie jako *Spoluvykupitelky, Prostřednice a Orodovnice* ... a učinit, aby bylo plně uznáno a uvedeno do svátostného života Božího lidu. Je na Svatém Otci, aby ve svém úřadu Kristova náměstka, veden Duchem pravdy, stanovil a vyhlásil úlohu blahoslavené Panny Marie jako *Spoluvykupitelky, milostiplné Prostřednice a Orodovnice Božího lidu za věroučné dogma Církve* jako zjevené Bohem. Cílem je, aby Ježíšova Matka byla oprávněně uctívána k užítku jedné, svaté, všeobecné a apoštolské Církve Kristovy.“

K Mariině poslání jako Prostřednice Jan Pavel II. ve své mariánské encyklice píše, že po Synově odchodu trvá Mariino mateřství v církvi dál jako *mateřské prostřednictví*. Panna Maria totiž stále plní svou úlohu Ježíšovy Matky i Matky všech údů Církve, Ježíšova tajemného Těla. II. vatikánský koncil učí: „Mariino mateřství v plánu milosti trvá neustále ... až do věčného dovršení spásy všech vyvolených.“ Panna Maria plní svou úlohu naší Matky tím, že se za nás *přimlouvá jako*

Prostřednice u svého Syna, podobně jako tomu bylo na svatbě v Káně. Církev hlásá víru v tuto pravdu, když vzývá Marii „jako přimlůvkyni, pomocnici, ochránkyni a prostřednici“ (II. vat. koncil, *Lumen gentium* 62).

Potřebujeme vůbec Prostřednici u Prostředníka?

Panna Maria není prostředník mezi člověkem a Bohem. Tím je pouze Ježíš Kristus. Ani Mariino prostřednictví nezastihuje toto jediné prostřednictví Božího Syna. Maria je Prostřednice u Prostředníka Ježíše Krista. Ježíš je náš Prostředník mocí své výkupné Oběti, Maria je naše Prostřednice mocí své přimlůvky. Sv. Ludvík M. Grignon z Montfortu nás učí:

Je dokonalejší nepřístupovat k Bohu sám, ale za pomoci prostředníka, protože je to pokornější. Naše lidská přirozenost je totiž tak porušena, že když chceme dojít k Bohu a spoléháme se přitom jen na vlastní námahu, důmysl a přípravu, nemůžeme se Bohu líbit. Náš Pán Ježíš Kristus je naším přimlůvcem a prostředníkem našeho vykoupení u Boha Otce. Ale: Nepotřebujeme žádného prostředníka u samotného Prostředníka? Je naše čistota tak dokonalá, že by nás s ním mohla spojit přímo a skrze nás samé? Copak On není Bůh, ve všem roven Otci a hoden stejné úcty jako jeho Otec?

Řekněme směle se svatým Bernardem, že potřebujeme prostředníka u samotného Prostředníka a že nejschopnější k tomuto milosrdnému úkonu je Maria, vyvolená Bohem. Skrze Ni přišel Ježíš Kristus k nám a skrze Ni máme my přijít k němu. Bojíme-li se jít přímo k Ježíši Kristu, svému Bohu, protože je nesmírně vznešený nebo protože my jsme příliš malí a hříšní, směle volejme o pomoc a přimlůvu k Marii, naší Matku. Ona je dobrá, laskavá, není na ní nic hrubého ani nevlídného, nic příliš vznešeného a skvoucího, protože když na ni hledíme, vidíme pouhou svoji přirozenost. Ona totiž není sluncem, které by nás ostrostí svých paprsků oslepilo pro naši slabost, ale je krásná a něžná jako měsíc, který přijímá světlo od slunce a mírní je. Ona je tak milosrdná, že neoslyší žádného, kdo k ní volá o přimlůvu, ať je jakkoli hříšný. Ona je tak mocná, že nikdy nebyla zamítnuta žádná její žádost. Ona jenom předstoupí před svého Syna s prosbou a On ihned souhlasí, ihned ji přijímá. On vždycky bývá láskyplně přemožen srdcem a prosbami své drahé Matky.

Informace z Mendlovy zdravotní pojišťovny

Sestry a bratři,

pod záštitou České biskupské konference se uskuteční v červnu Národní děkovná pouť do Říma. Klientům Mendlovy zdravotní pojišťovny poskytuje na tuto cestu slevu cestovní kancelář Christophorus, Opletalova 10, 772 00 Olomouc. Podmínkou je, že vlak bude obsazen alespoň 800 zájemci. Týdeník Hlas zveřejní podrobnosti o této akci a pravidelně Vás bude informovat o činnosti pojišťovny.

Obracíme se na Vás, členy Mendlovy zdravotní pojišťovny, ale také na Vás, kteří dosud neznáte její program.

Mendlova zdravotní pojišťovna jako jediná z ČR získala členství ve Světové asociaci zdravotních pojišťoven Pro Life - Pro život. V chartě, kterou členové asociace potvrdili, prohlašují, že budou klást maximální důraz na rozvíjení celoživotní preventivní péče o člověka a důsledně chránit život po celou dobu jeho existence.

Jestliže se ztotožňujete s tímto programem, přihlaste se a pomozte získat další pojištěnce alespoň v okruhu rodiny a přátel. Tato výzva je dnes velmi aktuální.

Na základě žádostí o pojištění jsme rozeslali desetitisíce přihlášek. Někteří z Vás požádali o větší počet. Prosíme, vyplněné vracejte plynule, nenechávejte odeslání na poslední chvíli. Přihlášky musí odsouhlasit celostátní registr.

Během měsíce dubna probíhá registrace k 1.7. 1996. Znamená to, že došlé přihlášky se započítávají do zákonem požadovaného počtu 50 tisíc pojištěnců k 1. květnu, ale pojištění budete až od 1. července. Přihlášku mohou podat i ti, kteří letos už jednou pojišťovnu změnili. I když musí být pro přestup dodržena zákonná lhůta, povedeme je jako zájemce o pojištění, i jejich přihláška se započítává do požadovaného počtu.

V současné době se přihlašují k Mendlově pojišťovně stovky klientů z pojišťoven, které nemají schválený pojistný plán. Věříme, že i Vy pomůžete. Získáte-li ke své přihlášce alespoň dva nové pojištěnce, jistě se podaří zákonem stanovený počet překročit. Jedině tak budeme moci společně prosazovat náš program důsledné ochrany života.

V Římě Vás čeká spolu s ostatními věřícími také audience u Svatého otce. Doufáme, že při tak významné příležitosti věnujete svou modlitbu i ochraně nenarozených dětí a podpoříte tak naše společné úsilí.

Eva Pausarová

Listárna aneb dopisy v koši nekončí

Názory otištěné v této rubrice se nemusí shodovat se stanovisky redakce.

Znáte to asi všichni dobře. Končí mše svatá a na řadu přicházejí různá oznámení. Opomenu dnes příležitost uvažovat o tom, zda se vyhlášky a oznámení na toto místo bohoslužby hodí či nehodí, a zastavím se u obvyklé fráze, která zní: Dnešní sbírka je na potřeby chrámu Páně. S drobnými obměnami ji můžeme slyšet prakticky všude.

To, že každý chrám Páně potřebuje neustále naši štědrost, je mimo diskusi. Soudím, že jednou z hlavních příčin, proč mají někteří kněží pocuchané spaní, je otázka, jak ušetřit po pětikorunách na opravy, za které pak firma spolkně mnohatisícovou částku.

Potřeby jsou velké a do budoucna jistě ještě porostou. Budeme-li chtít, aby nám kostely nespady na hlavu, budeme asi muset sáhnout pořádně hluboko do kapsy. Je tedy zapotřebí, aby nám to naši duchovní správci připomínali a abychom na to nezapomínali.

V souvislosti s tím bych však měl jednu prosbu: Bylo by dobré, kdybychom v bu-

doucnosti tu frázi o potřebách kostela už neříkali. Přimlouval bych se, abychom byli konkrétní. Abychom od našeho kněze slyšeli jasná slova o tom, že teď šetříme na to a to, že to či ono bude stát tolik a tolik, že se shání to či ono a že se hledá ta či ona profese či konkrétní pomoc.

Myslím, že by bylo lepší říci věřícím, aby se složili na pokrývače nebo na účet za elektřiku. Myslím, že by bylo lepší zeptat se věřících, zda nemají známého pozlaccovače, nebo zda by chtěli našetřit na nový koberec.

Kdysi za hluboké totality se stalo v jistém poutním místě na Moravě toto: Kněz v neděli ohlásil, že bohužel je nutno zastavit opravu střechy, neboť došly peníze, takže příští sobotu brigáda nebude. Ještě téhož dne přišel za knězem bodrý zemědělec - a brigáda byla ...

Moc se přimlouvám, vy, kdo píšete oznámení pro farníky, buďte konkrétní a věřte, že jen málokdo z vašeho stáda je opravdovým skrbílkem.

J.T.

Nepostrádáte o letní dovolené duchovní zázemí?

Farní charita Děčín nabízí:

rekreační pobyty u moře v italském diecézním středisku

kde: jadrán. letovisko Lignano - Zlaté písky (750 km od Prahy)

kdy: od 1.6. do 31.8. 1996

ceny na týden: mimosezónní od 5.250,- Kč

sezónní 6.880,- Kč (slevy na děti)

ceny zahrnují: dopravu Karosou-Lux tam a zpět, pobyt u moře 8 dní, plnou penzi, průvodce, zákl. pojištění, využití zařízení areálu (bazény sladkovodní se skluzavkami, sport. vybavení, sály, herny)

a navíc: nedělní bohoslužby v areálu, možnost využití domácí kaple, soukromá nepřeplněná pláž

možnost samostatného pobytu pro mládež od 9 do 18 let s celodenním programem

(10 dětí a 1 vedoucí) ... a mnoho jiného

Informace a přihlášky: Farní charita Děčín

Husovo nám. 99/13

405 02 Děčín IV

tel. se záz. 0412/530 188

Nechceme z poutí dělat cirkus...

rozhovor s P. Jindřichem Gajzlerem OP z Jablonného

Bude se letošní pouť nějak lišit od těch předchozích?

V podstatě se lišit nebude, protože oproti jiným místům, kde se občas udělá velká sláva a je z toho obrovská, emotivní záležitost - trošičku, řekl bych, duchovní show, my tady jedeme starou zásadu: nemusí pršet, hlavně když kape. Při poutích i v době totality jsme se snažili, aby lidé měli v první řadě zajištěny bohoslužby, obsazené zpovědnice a aby byl pro poutníky prostor k návštěvě krypty sv. Zdislavy. Toto se tedy v podstatě při letošním pouti lišit nebude.

Byly tu v minulosti určité tendence např. hrát při pouti divadlo. Domnívám se však, že pouť je k tomu, aby došlo k posvěcení, zastavení se. Proto jsme tuto aktivitu odmítli - věřící by měli mít především prostor k modlitbě.

V první řadě nechceme z poutí dělat cirkus. Z poutí, které začaly - jako ostatně celý kult paní Zdislavy - už ve 13. století, krátce po její smrti. Ona sem dominikány přivedla a od té doby se nás tu nemohou zbavit.

Letos by pouze měl být změněn titul kostela a vyhlášení baziliky minor. Vždy pokud je to

možné - především kvůli kněžím - přesouváme hlavní slavnosti na sobotu, protože v neděli jsou kněží vázání ve farnostech.

Dominikáni tedy v Jablonném působí od 13. století nepřetržitě?

Samozřejmě zde byla proluka. Například za husitských válek byl klášter vyvražděn, ale - co je zajímavé - hrob sv. Zdislavy neporušili. Dále se tu dominikáni drželi i po oficiálním zrušení kláštera za Josefa II. v 18. století. Zdejší kostel měl štěstí, že byl (na místě původního kostela, založeného sv. Zdislavou) stavěn tzv. „před tváří císaře“. Takže císař dost dobře nemohl zrušit kostel, který byl stavěn pod jeho záštitou. Zrušil tedy farní kostel, který má základy už v minulém tisíciletí, přenesl faru do kláštera, z jednoho bratra udělal děkana a nechal mu 8 bratří - kaplanů. Ostatní bratři se museli rozjet. Někteří z nich se usadili v okolí Jablonného. Ti, kteří zůstali v klášteře, postupně umírali - poslední z nich kolem roku 1823. Pak sem nastupuje diecézní klérus. Na přelomu století zde působil vynikající děkan Josef Červ, který měl největší podíl na tom,

že byla dotažena r. 1907 do konce beatifikace Zdislavy. Pustil se také do renovace kostela, který již začínal chátrat. Diecézní kněží zde byli až do roku 1945. Pak přišel odsun, ve kterém byli i kněží z Jablonného. Biskup Weber - dominikánský terciář - požádal opět dominikány, aby se ujali kláštera. Učinili tak hned roku 1945. V roce 1950 po

přepadení klášterů byl zdejší klášter zabrán komunisty na školu, družinu a školní jídelnu. Přišel sem diecézní kněz P. Hendrych, po něm P. Kahoun, který zde byl až do roku 1969. Tehdy jsme se sem opět vrátili na přání pana kardinála Trochty. To už ovšem začínala normalizace a začal nátlak, abychom se vystěhovali, jinak že nám vezmou státní souhlas. Nakonec jsme tu zůstali s otcem Františkem sami. Stále se však snažili nás odtud vytlačit. Definitivně mi sebrali souhlas v roce 1982 a Františka udělali administrátorem. Ani to však netrvalo dlouho - brzy ani on nesměl jako duchovní působit. Biskup Trochta nás prosil, abychom z Jablonného neodcházeli za žádnou cenu, šli jsme tedy pracovat do továrny. Tam nás také zastihl rok 1989.

Jakým způsobem se podařilo klášter a kostel opravit? Podíle-

lo se například město?

Město Jablonné se nepodílelo na opravě ničím. Zpočátku po roce 1990 přispíval okres i ministerstvo. Potom však, když to začalo vypadat, že svatořečení bude jinde, dali tihle všichni ruce od oprav pryč. Když viděli, že z toho nebudou mít gloriolu, zapíchli to jak sedlák vidle. Přesto se podařilo udělat dost. Druhou polovinu oprav platila provincie řádu dominikánů. V současnosti situace vypadá tak, že provincie je „nulová“ a stát už nepřispěje ani korunu.

Co se týče financování provozu, nemáme v žádném případě nadbytek, ale ani si nestěžuji. Zdislava je velká paní a pokud to bude dílo Boží, tak nás padnout nenechá. Pokud to bude dílo naše, můžeme dělat všechno možné, může za námi stát kdo chce z mocných, ale padneme stejně.

Děkuji za rozhovor.

Ptal se a fotografoval L. Růta

